

- ۱- صوت با کمی ویرایش - حذف و اضافات - تبدیل به نوشتار شده است.
- ۲- جهت بررسی بهتر یا ارائه، نیاز به فایل تصویری اجرا می‌باشد که می‌توانید آن را از [سایت سعدا](http://www.soada.ir) دریافت نمایید.

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام عليكم و رحمه الله

(جلسه سوم)

صحبت در تبیین بیانیه گام دوم مقام معظم رهبری بود، خطاب به ملت ایران خصوصا جوانان. بخش اول که مقدمه بود و عرض کردیم. بخش دوم برکات انقلاب اسلامی بود که سه مورد از آن‌ها عرض شد.

۴- ارتقاء شگفت آور بینش سیاسی آحاد مردم

انقلاب اسلامی بینش سیاسی مردم را ارتقاء داد.

این ارتقاء بینش سیاسی مردم فقط از سال ۵۷ نبود، بلکه از همان دورانی که حضرت امام (ره) کار را آغاز کرده بودند. مردمی که حالا عموماً بصیرت خیلی بالایی نداشتند، حضرت امام و علماء با روشنگری‌هایی که انجام دادند، مردم بصیرت پیدا کردند مثل همین مناسبتی که در آن هستیم، روز قیام مردم تهران به رهبری آیت الله کاشانی؛ اصلاً قبلش مردم خبر نداشتند، آیت الله کاشانی صحبت کردند که مردم مثل دیروز مردم ریختند بیرون، نمی‌دانستند که جریان چی بود!

یکی دو هفته پیش، شاه مصدق را عزل کرد، آیت الله کاشانی اعلام جنگ کردند. فرمودند: اگر مصدق برنگردد من کفن می‌پوشم میام در خیابان، ده‌ها هزار نفر مثل دیروز ریختند در خیابان و راهپیمایی کردند شاه یک نفر را فرستاد پیش آیت الله کاشانی که شما کوتاه بیایید، آیت الله کاشانی فرمودند: اگر مصدق برنگردد من اعلام جنگ می‌کنم. فشارها زیاد شد مثل دو سه روز دیگر، شاه مجبور شد مصدق را برگرداند.

شما جریان را ببینید! مصدق در چند روزی که اخراج شده بود در باغشان بودند، آیت الله کاشانی دستور جهاد دادند. مصدق که برگشت دیگر و به حرف آیت الله کاشانی نکرد! حاضر نشد دیدار داشته باشد! و بعدش هم که نفت ملی شد به پای مصدق گذاشته شد، در صورتی که چنین نبود!

می‌خواهم بگویم این جریان شلوغی که اتفاق افتاد، قبلش اصلاً مردم خبر نداشتند.

جریان کاپیتولاسیون، که مثلاً اتفاق می‌افتد، مردم با خبر می‌شوند، بیشتر مردم دغدغه دارند. بحثم این نیست که آن زمان تلگرام و اینستاگرام نبود، منظورم دغدغه‌ی مردم است. اگر فتوای مرجعی می‌آمد مردم می‌آمدند در خیابان، آن فتوای مراجع بود که مردم را بیدار نگه داشت و گرنه حکومت چنین برنامه‌ای نداشت که مردم متوجه شوند، اما الان برعکس است، ببینید حکومت برنامه‌اش چیست؟ اینکه مردم بصیرت داشته باشند، مردم متوجه شوند.

فهم سیاسی در دنیا!

دردنیا چطور است؟ آیا مردم فهم سیاسی دارند یا خیر؟

ببینید این نظرسنجی دانشگاه پنسیلوانیا (Pennsylvania State University) است، از مردم آمریکا، نه روستاها: از مردم نیویورک سؤال کرده، ما سه قوه داریم، اسم این سه قوه را بگوئید [قضایه، مقننه، مجریه] اسم این سه قوه را بگوئید، فقط ۳۶٪ از مردم توانستند بگویند، ۳۵٪ مردم یعنی بیش از یک سوم حتی اسم یک قوه را نتوانستند بگویند، این مردم آمریکاست! درصد رای آنها خیلی پایین است، بحث ما این است که این میزان سواد سیاسی مردم آمریکاست، نه فقط مردم آمریکا بلکه تقریباً تمام دنیا.

همین را می‌بینید، واشنگتن پست گزارش می‌دهد جهل مردم را باید جدی بگیریم، در مدارس باید یک درسی بگذاریم که مردم بفهمند جریانات را، خب حرف این است که چرا مردم اینطوری اند؟ چرا حکومت این کارها را می‌کند؟ حالا صحبت آقا را ببینید.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) می‌فرمایند:

خدا لعنت کند آن دست‌هایی را که تلاش کردند و می‌کنند که قشر جوان و دانشگاه ما را غیرسیاسی کنند، کشوری که جوانانش سیاسی نباشند، اصلاً در باغ مسائل سیاسی نیستند، مسائل سیاسی دنیا را نمی‌فهمند، جریانات سیاسی دنیا را نمی‌فهمند و تحلیل درست ندارند، مگر چنین کشوری می‌تواند بر دوش مردم، حکومت و حرکت و مبارزه و جهاد کند؟

بله؛ اگر حکومت استبدادی باشد می‌شود، حکومت‌های مستبد دنیا صرفه‌شان بر این است که مردم سیاسی نباشند، مردم درک و تحلیل و شعور سیاسی نداشته باشند اما حکومتی که می‌خواهد به دست مردم کارهای بزرگ را انجام دهد، می‌خواهد نظام را با قدرت بی پایان مردم به سرمنزل مقصود برساند و مردم را همه چیز نظام می‌داند مگر مردمش به خصوص جوانان، بالاخص جوانان دانشجویش می‌توانند غیر سیاسی باشند؟ مگر می‌شود؟! عالمتربین عالم‌ها و دانشمندترین دانشمندان را اگر مغز و فهم سیاسی نداشته باشند، دشمن با یک آبنبات ترش می‌تواند به آن طرف ببرد مجذوب خودش کند و در جهت اهداف خودش قرار دهد. این نکات ریز را باید جوانان ما درک کنند.

انواع حکومت‌ها در دنیا

این قائده‌ی کلی است: حکومت‌های دنیا دوگونه هستند:

یا حکومت‌های ظالم، یا حکومت‌های عادل. بی‌طرف نمی‌شود، نوع سیاست‌هایشان یکی از این هاست.

- حکومت ظلم: اگر حکومت‌ها ظالم هستند باید مردم در جهل قرار بگیرند تا آنها بتوانند حکومت کنند چون اگر مردم بفهمند که نمی‌گذارند آنها حکومت کنند.
- حکومت عدل: اگر حکومت حکومت عدل باشد تمام دغدغه‌اش این است که مردم بفهمند، مردم بصیرت پیدا کنند. می‌بینید گاهی وقتها این حکومت هزینه‌های سنگینی می‌دهد فقط به خاطر اینکه مردم بصیرت پیدا کنند. شما این ۴۰ سال را نگاه کنید، نظام حاضر شد چه هزینه‌هایی بدهد که بحث بصیرت مردم افزایش پیدا کند.

مثلا در همین چند سال اخیر فتنه‌ی ۸۸، نظام از همان اول می‌توانست کار را تمام کند، این کار را نکرد. گذاشت مردم بصیرت پیدا کنند یا جریان مذاکرات هسته‌ای، نظام می‌توانست همان ابتدا مخالفت کند. مگر برای مسائل نظامی نگفت نه، مگر نفرمود: «نظامی و موشک‌های ما مذاکره بردار نیست»، تمام شد رفت. ما برجام ۲ و ۳ نمی‌گذاریم اتفاق بیفتد، خوب برای برجام ۱ هم می‌گفت، نمی‌توانست؟ قطعاً می‌توانست، مسئولین به خاطر اینکه پست و مقامشان هم حفظ شود قطعاً قبول می‌کردند، اما نظام هزینه داد؛ هزینه‌ی سنگینی هم داد! برای چی؟ برای اینکه مردم بصیرت پیدا کنند، مردمی که چند سال بود زمزمه پیش آمده بود که رابطه‌ی با آمریکا همه‌ی مشکلات را حل می‌کند، نظام هزینه داد که این را ثابت کند که به آمریکا نمی‌شود اعتماد کرد.

حکومت طاغوت چگونه است؟ آیا حکومت‌های طاغوت چنین چینی کرده یا می‌کنند؟! اصلاً سابقه ندارد چنین کاری انجام دهند، مردم باید در جهل سیاسی مطلق باید قرار بگیرند، تا اینکه آن حکومت بتواند برگردی مردم بایستد و حکومت کند.

این جریان فقط مربوط به الان نیست.

شما از اول تاریخ تا الان از اول تاریخ هم که نه، ۱۴۰۰ سال پیش را هم نگاهی بیندازید، همیشه همینطوری بود، یک طرف معاویه، یک طرف امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)، تفاوت حکومت این دو در چیست؟ امیرالمؤمنین به مردم بصیرت و آگاهی می‌دادند، مواضع و فضا را برای مردم مهیا می‌کردند تا مردم فهم سیاسی پیدا کنند، از آن طرف معاویه برعکس عمل می‌کرد. نمونه عرض می‌کنم ببینید:

بصیرت مردم شام!

شخصی از کوفه رفت شام (مرکز حکومت معاویه)، یک شخص شامی آمد و شتر این مرد کوفی را گرفت، گفت: این شتر مال من است و تو در صفین این شتر را از من گرفتی، آن شخص گفت: من اصلاً در صفین نبودم! گفت این حرف‌ها نیست، دعوا بالا گرفت، رفتند پیش معاویه، معاویه به این مرد شامی گفت تو شاهد داری؟ گفت بله! ۷۰ نفر را آورد شهادت دادند که این ناقه (یعنی شتر ماده) مال این مرد شامی است. معاویه هم شتر را گرفت و به مرد شامی داد! این مرد کوفی گفت اینها برای چی شهادت دادند؟ اصلاً این شتر ماده نیست! شتر نر است. معاویه گفت: همین که گفتم، بعد معاویه مرد کوفی را صدا زد و گفت: بیا جلو، گفت: رفتی پیش علی علیه السلام به او بگو معاویه گفت با هزاران نفر از کسانی به جنگش خواهیم آمد که فرق بین شتر نر و ماده را تشخیص نمی‌دهند!

از سیاست‌های معاویه این بود: مردم باید در جهل باشند.

یک فرستاده‌ای از حضرت علی علیه السلام آمد شام، معاویه می‌خواست جهل این‌ها را نشان دهد، همینطور که نشسته بودند رو کرد به جارچی گفت برو جار بزن بگو می‌خواهیم نماز جمعه بخوانیم، این مردی که فرستاده حضرت علی علیه السلام بود گفت: امروز که جمعه نیست! معاویه گفت: اگر از این شامی‌ها، یک نفر گفت امروز جمعه نیست! رفت نماز

جمعه را خواند و برگشت! یک نفر هم به معاویه نگفت امروز جمعه نبود، اینکه شوخی نیست وقتی امیرالمومنین علیه السلام، امام المتقین شهید می‌شوند می‌گویند کجا کشته شدند؟ می‌گویند در مسجد داشتند نماز می‌خوانند، می‌گویند مگر علی علیه السلام نماز هم می‌خواند، این شوخی نیست! [جهل تا کجا؟! گاهی برخی افراد، خوب و بد را می‌فهمند اما در تشخیص مصداق اشتباه می‌کنند! این اصلا خوب نیست، اما از این بدتر این است که بصیرت عملی هم نداشته باشد]

یک روز عمروعاص به معاویه گفت:

معاویه! خیلی خوشحال نباش که مردم تو را به عنوان پادشاه قبول کردند، این‌ها آدم‌های احمقی هستند، به معاویه برخورد، گفت: باید ثابت کنی وگرنه تنبیهت می‌کنم، رفت توی مسجد بالای منبر گفت: خودم از دو لب پیامبر شنیدم که فرمود: هرکس زبانش را بیرون بیاورد و به بینیش برساند این اهل بهشت است، یکدفعه کل مسجد را دید که زبانها درآمده سمت بینی می‌رود! رو کرد به معاویه که بگوید معاویه بین اینها چقدر احمق اند، دید معاویه هم همین کار را می‌کند، گفت: خب معلوم است چنین آدم‌های احمقی یک پادشاه احمق مثل خودت نیاز دارند.

ببینید بزرگواران!

همیشه‌ی تاریخ همینطوری است، همیشه؛ مردم باید در جهل قرار بگیرند، که طاغوت حکومت کند ولی اگر مردم علم داشته باشند که طاغوت نمی‌تواند حکومت کند.

پس چهارمین برکت از برکات انقلاب اسلامی:

ارتقاء شگفت آور بینش سیاسی آحاد مردم بوده است.

۵- سنگین کردن کفه‌ی عدالت در تقسیم امکانات عمومی کشور

سنگین کردن عدالت در تقسیم امکانات عمومی، یکی از اهداف نظام اسلامی عدالت است.

عدالت یعنی چی؟ یعنی اینکه بتواند همه امکانات را بین همه مردم مساوی تقسیم کند.

حضرت آقا در بیانیه می‌فرمایند.

در زمان شاه امکانات که داده نمی‌شد، آن مقداری هم که امکانات داده می‌شد به قشر خاصی، آن هم در مرکز، دیگر در روستاها و شهرهای کوچک که اصلا امکانات نمی‌رفت! جمهوری اسلامی موفق شد که این امکانات را از یک قسمت بردارد و به تمام کشور برساند. حالا ما باید ثابت کنیم که چنین چیزی بوده است.

در دوران پهلوی چگونه بود؟ خودتان مطالعه کنید (از روی تصویر). بنده خاطره ای که علم دارد از تهران تعریف می‌کند، مرکز حکومت وقتی چنین وضعی داشته باشد، جمله‌ی آخرش را ببینید، "می‌گوید: هم کسالت آور بود، هم غم انگیز، صحنه ای از جامعه‌ی رو به توسعه، این هیچ مقدار خوش بینی زندگی را در این خیابان‌ها تغییر نمی‌دهد.

در خاطراتش در ۳۰ بهمن ۴۸، که شاه رفته بود خارج، می‌گوید:

«امروز بعد از ظهر که به حضور شاه رفتم، وسط کار ماساژ حمام بودند، دوساعتی با هم صحبت کردیم. عرض کردم: به نظر من، ایشان هم در ورزش و هم در فعالیت‌های شبانه افراط می‌کنند، به تذکره خندیدند! بار دیگر پیشنهاد کردم به حد کافی خارج از مملکت بوده ایم و اکنون بهتر است برگردیم، مثل این بود که دنیا را بر سرش خراب کرده باشم. اما وظیفه‌ی من ایجاب می‌کند که به اطلاع برسانم که پادشاه ایران نمی‌تواند ۴۵ روز را خارج از وطنش و صرفاً بابت استراحت و سرگرمی بگذراند، مردم این چیزها را تحمل نمی‌کنند!»

خب در همان دوران در ایران چه اتفاقی افتاده بود؟

«از تهران خبرهای بد می‌رسد، بلیط اتوبوس‌ها ناگهان سه برابر شده بود، که باعث اعتراض شدید مردم شده بود! دانشجویان از حاضر شدن سرکلاس‌ها خودداری کردند و چند اتوبوس را آتش زدند! این‌ها از حمایت مردم برخوردارند و تظاهراتشان روبه تشدید است!» یعنی در اوج جریان‌های گران، این وضع کشور بود.

شاخصه اچ دی آی (HDI): شاخصه توسعه انسانی

جمهوری اسلامی چه کرد؟ یک شاخصه ای هست به نام شاخصه توسعه انسانی، یک سری ایراداتی ما به شاخصه توسعه‌ی انسانی داریم، اما بالاخره دنیا این شاخص‌ها را شاخص‌های رسمی می‌داند، به آن می‌گویند اچ دی آی. این شاخصه چیست و چرا اهمیت دارد؟ دلیلش این است که بین شاخصه‌های مختلف در سازمان ملل سه تا مؤلفه، مؤلفه‌های مهمی است:

- اول: کیفیت آموزش
- دوم: بهداشت که زیر شاخصه اش امید به زندگی است.
- سوم: کیفیت زندگی (دسترسی مردم به امکانات و امثال این‌ها ...)

این سه شاخص، شاخص‌های مهمی است. سازمان ملل این سه شاخص را با هم قرار می‌دهد، به این سه شاخص با هم می‌گویند: شاخصه توسعه انسانی، این سه شاخصه ای که مطرح می‌کنند. رتبه ما چندم است؟ رتبه ما رتبه شصتم دنیاست، اولین کشور برخوردار. یک رتبه بالاتر برویم می‌شویم کشور بسیار برخوردار که خیلی نزدیک هستیم به آن رتبه، یعنی دو هزارم درصد فاصله داریم که برسیم. عدد را ببینید ۷۹۸ هزارم درصد.

بحث ما رشد است. یک رشدی برای ایران است از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۷، وقتی این رشد را نگاه می‌کنیم می‌بینیم فقط چین رشدش از ما بالاتر بود، اگر در ۴۰ سال بخواهیم حساب کنیم چگونه است؟ ما ۴۰ سال پیش رتبه ۱۲۰ دنیا بودیم و خیلی وضعمان خراب بود، این هم عددمان بود، وقتی عدد ۴۰ سال پیش را با عدد امروز حساب می‌کنیم می‌بینیم رتبه‌ی اول دنیا در «رشد شاخصه توسعه انسانی» داشته ایم.

ما باید خیلی تلاش کنیم و عددمان خیلی باید بالاتر برود.

حالا ممکن است یک نفر بگوید از بس وضعمان قبل انقلاب بد بوده اینطوری هست، ما حرفی نزدیم یک دلیلش این است، وضعمان قبل از انقلاب خیلی بد بود، وضعمان الان بهتر شده برای همین رشدمان رشد سریعی بوده ماکه حرفی نزدیم، پس قبول کنیم که قبل از انقلاب خیلی بد بودیم. بالاخره طبق محاسبات یا باید قبول کنیم قبل از انقلاب خیلی بد بودیم یا بگوییم اکنون خیلی خوبیم که توانستیم بالاترین رشد دنیا را داشته باشیم.

یکی از مشکلات ما این است که ما بعد از این پژوهش جمع شویم و به اساتید (تعدادی از اساتید دانشگاه فردوسی) پاسخ دهیم. اساتید جمع شدند و برای این شاخصه به ما انتقاد کردند که چرا شما چنین شاخصه ای را آوردید؟ دنیا چنین شاخصه ای را قبول ندارد. من سوالم از آنها این بود که اساتید بزرگوار اگر دنیا چنین شاخصه ای را قبول ندارد، پس چرا بانک جهانی سالانه ۱۵۰۰ صفحه گزارش می‌دهد و درصدر تمام گزارشات خود می‌گذارد؟ پس چرا اولین گزارش بانک جهانی است؟ من نمی‌دانم چرا باید در همه چیز ورود پیدا کنند، ما به شاخصه توسعه انسانی انتقاد داریم، در بحث کیفیت زندگی سر یک مؤلفه‌اش انتقاد داریم، ولی وقتی دنیا این را آورده حالا ما هم گفتیم، نگاه کنید.

آموزش و پرورش

■ تحصیلات ابتدایی

رنگ ایران نارنجی بوده یعنی پایین ترین رنگ دنیا، الان رنگ مان سبز است یعنی بالاترین حد تحصیلات ابتدایی در دنیا، که نگاه کنید از آمریکا بالاتر است، ایران خیلی رتبه اش خوب است. البته آمارها خیلی به ما نزدیک هستند، مثلا زرد را که نگاه می کنید فکر نکنید ۲۰٪ است، زرد بین ۹۱ تا ۹۵٪، ممکن است آمریکا ۹۴٪ باشد. مثلا روسیه را نگاه می کنید بین ۹۵ تا ۹۷٪، ایران بین ۹۷ تا ٪ است.

این از لحاظ تحصیلات ابتدایی که شما دقیقا ببینید ما قبل از انقلاب کجا بودیم؟!

فقط درباره آمار نکاتی عرض کنم که شما تسلط پیدا کنید، من جای دیگری توضیح نمی‌دهم.

[توضیح با تصویر] این آمار را نگاه کنید، ما به اینجا رسیدیم؛ تقریبا ۱۰۰٪، از ژاپن و فرانسه و اینها بالاتر، یک نفر شبهه می‌کند که مگر اینجا انقلاب نشده؟ سال ۱۹۷۹، می‌گوید نگاه کنید شاه چه رشدی را می‌رفت؟ شما چه جوابی می‌دهید؟

پاسخ: نه اصلا چنین رشدی مال شاه نیست، خوب دقت کنید، خوب سر همه کلاه می‌گذارند، کی گفته این چنین رشدی است؟ بانک جهانی دو تا گزارش داشته، یکی سال ۱۹۷۱ است، یکی سال ۱۹۸۵ است. دوتا نقطه عددی داشته است، این وسط که نقطه ندارد یک نقطه اش اینجاست یه نقطه‌ی دیگرش اینجا، و فرضی است، ممکن است این اینطوری رفته بعد اینطوری آمده بالا. مورد بعدی هم وقتی سال‌های مختلف را نداشته باشد این کیفیت را نشان نمی‌دهد که چطوری رفته بالا، یک نقطه سال ۹۵ است یک نقطه سال ۷۱ است، نقطه ی سال ۸۵ بالا است.

چه کسی گفته است این رشد مربوط به زمان شاه است؟

زمان شاه فقط همین یک عدد را داریم که این هم مربوط به جمهوری اسلامی است، چون این وسط هیچ عددی نبوده اینطوری مشخص می‌شود، اگر عدد بود طور دیگری بالا می‌آمد، بعدش هم از ۶۰ به ۸۰ رسیدن یک چیز طبیعی است از ۹۰ به ۱۰۰ رسیدن خیلی سخت است، خیلی وقت‌ها رشد اینگونه است مثلاً یک کاری انجام می‌دادند از ۵۰ به ۷۰ یا ۸۰ می‌رسند، این راحت‌تر است از اینکه شما از ۹۵ به ۱۰۰ برسید. مانند وزنه برداری می‌گویند: شما اگر ۱۰۰ کیلو را یک دفعه بزنی از جمعیت ایران، مثلاً ۷۵ وزنه‌بردار چنین رتبه‌ای دارند، اگر به ۱۰۲ کیلو برسانی این مثلاً ۲۰ نفرند، از ۱۰۲ به ۱۰۲ و نیم برسانی، ۵ نفر هستند ... هرچه بالاتر برویم کار سخت‌تر می‌شود، دقت کنید یک عدد نگذاشته است، خودش را اینگونه نشان می‌دهد.

■ تحصیلات متوسطه

زمان شاه ما پایین‌تر از میانگین جهانی بودیم، الان بالاتر از میانگین جهانی هستیم، کسی نگوید این ۴۰ سال است، کل میانگین دنیا در این ۴۰ سال افزایش پیدا کرده است، مابقیش پایین‌تر از میانگین جهانی بودیم، الان بالاتر از میانگین جهانی هستیم.

اینجا شاید یک شبهه کنند، بنده می‌پرسم شما جواب دهید که کمی گفتگو هم اتفاق بیفتد. ممکن است کسی بگوید:

شما که می‌گویید الان ما ۹۰ درصد تحصیلات متوسطه را داریم، درست، انحراف از معیار را چرا رعایت نکردید؟ انحراف از معیار یعنی چه؟ مثلاً در کلاس درس می‌گویند: میانگین کلاس ۱۵ است، چطوری که همه ۱۷ یا ۱۸ گرفتند، میانگین ۱۵ است؟! می‌گویند چون یک نفر صفر گرفته است. این انحراف از معیار است. بنابراین شما صفر را بگذارید کنار، چون خیلی فاصله است بین این دوتا، بین صفر و هجده، شما صفر را بگذارید کنار، بقیه را حساب کنید، می‌گویند شما در جهان را که حساب می‌کنید کشورهای آفریقایی داریم که مثلاً ۳۰٪ تحصیلات دبیرستانی دارند، شما آن را بگذارید کنار، بعد ببینید که متوسطه جهان از ایران بالاتر می‌زند، جوابش چیست؟

جواب این است:

شما قبل از انقلاب، انحراف از معیار را حساب کرده بودید یا نه؟ اگر آن موقع حساب کردید ما هم الان حساب کنیم، مثلاً می‌آیم سر کلاس شما، می‌گوییم معدل میانگین ۱۵ است، در ترم اول دو نفر ۰ و ۲ و ۴ شدند، شما در ترم دوم هم که می‌خواهید حساب کنید می‌خواهید رشد را حساب کنید، وقتی شما در ترم اول ۰ را حساب کردید در ترم دوم هم باید ۰ را حساب کنید، نمی‌شود در ترم اول ۰ و ۲ و ۴ را حساب کنید، بعد در ترم دوم بگویید انحراف از معیار حساب کنید، ۰ و ۲ و ۴ هایی که گرفتند بزارید کنار، ۱۵ را حساب کنیم، می‌گوییم شما الان دارید رشد حساب می‌کنید. اگر ترم ۱ صفر را حساب کردید الان هم باید صفر را حساب کنید.

قبل انقلاب صفرها را حساب کردیم، سپس میانگین جهان را حساب کردیم یعنی آن زمان هم کشورهای آفریقایی حساب شده‌اند، ما در همان دوران پایین‌تر از میانگین جهانی بودیم و الان بالاتر از میانگین جهانی.

ما خیلی افزایش پیدا کردیم، شما رشد را خصوصا در آموزش ببینید، کسی به گرد ما در بحث کمیت و امثال اینها نمی-رسد، ما واقعا رشد بالایی داشتیم، ما چون قائل هستیم علم زیرپایه است و باید شکل بگیرد.

■ تحصیلات دانشگاهی

(ادامه‌ی توضیح تصویر) ما اینجا بودیم، نگاه کنید این ۷۰ تا ۸۰ تا، این رنگ که شبیه آبی است ما هستیم، ما آمدیم بالاتر از همه‌ی کشورهای مختلف، از عربستان و مصر و ترکیه و کشورهای سمت خودمان، سمت جهان هم آمدیم رسیدیم به انگلیس، این کیفیت دانشگاهی است، و این یک فرصتی است. مقام معظم رهبری وجود دانشجوی و فارغ التحصیلان دانشگاه را یک فرصت می‌دانند، کسی نگوید چه فایده، شغل که نتوانستیم درست کنیم! اینها نباید با هم قاطی شود، تحصیلات دانشگاهی سر جای خود، از آن طرف هم باید شرایط ورود به کار فراهم کرد، آن سر جای خود.

آقا در ظرفیت‌ها می‌فرمایند: ما این ظرفیتی که اینقدر فارغ التحصیل دانشگاهی داریم، حالا برای جوانان باید کار درست کنیم. کسی نمی‌گوید حالا که کار نداریم از دانشگاه بزنیم کم کنیم، نه از آن طرف باید شغل درست کنیم.

[پاسخ حاج آقا به چند سؤال از دانشجویان محترم]

جلسه‌ی گذشته عرض کردم، اینکه ما در خیلی شهرها الان دانشگاه داریم چیز خوبی است ما موفق شدیم از مرکز حکومت که دانشگاه‌های ما عموما یک جا بودند، در تمام کشور تسری بدهیم، اینکه دانشگاه آزاد داریم یا پیام نور، چیز بدی نیست، در تمام دنیا همین طور یک سری دانشگاه‌های دولتی و بقیه دانشگاه‌های غیردولتی اند، اینکه کیفیت ندارند را هم رد می‌کنیم که چه کسی می‌گوید کیفیت ندارد؟ در علم که برسیم مفصل بیان می‌کنم که اینکه می‌گویند کیفیت نداریم از کجا چنین می‌گویند؟ وقتی ثبت اختراعات ما این همه بالا است، چگونه می‌گویند کیفیت نداریم. [بله؛ اگر منظور این است که باید بیشتر دانشجویان، امروز تخبه و مجاهد باشند، این که هیچ جا چنین نیست. این مساله نسبی است. برخی شهرها دانشگاه‌های بهتر و برخی دانشگاه‌ها دانشجویان بهتری دارد، خروجی دانشگاه‌ها هم برخی بهتر از دیگری است]

سیستم آموزشی

البته، این را می‌دانیم که گاهی در برخی کلاس‌ها اساتید آن کیفیت لازم را در ارائه ندارند، اما جلسه‌ی گذشته مقالات داغ را گفتم، شما مقالات داغ را که نمی‌توانید بگویید فقط مربوط به صنعتی شریف است، نه! شما می‌بینید همه جا مقاله می‌دهند و از مجموع مقالات هم یک تعدادی کیفیت دار می‌شود، ما الان رتبه ۲۰ دنیاییم و باید روز به روز بهتر شویم اما ما اول باید تحصیلات را آماده کنیم که همه بتوانند به دانشگاه بروند، بعد کیفیت را بدهیم، نمی‌شود اول کیفیت را بدهیم بعد همه را بفرستیم دانشگاه، یعنی این ۴ مرحله که جلسه گذشته عرض کردم مربوط به همه دنیاست:

آموزش: دانشگاه می‌زنند و فقط آموزش می‌دهند. بعد پژوهش، سپس کیفیت محوری که کیفیت مقالات بالا می‌رود، بعد فناوری و تولید، حالا می‌آید در صنعت قرار می‌گیرد ما در تمام دانشگاه‌ها این مراحل را طی می‌کنیم. حالا اینکه بعضی اساتید بد کار کنند و فلان استاد مطالعه نمی‌کند ... بحث دیگری است، آمار نتایج علمکرد کل کشور این می‌باشد.

آن کسی که استاد می‌شود خودش می‌شود ۱۰۰، باید اینطوری شود، استاد ۱۰۰، دانشجو این دانشجو وقتی استاد می‌شود و تدریس می‌کند باز استاد می‌شود ۱۰۰، دانشجو می‌شود ۱۰۰ در تمام دنیا این هست دیگر، در آمریکا هم استاد ۱۰۰ است و دانشجو ۸۰ می‌شود...

بله؛ ما یک سری پیشنهادها داریم برای اینکه کیفیت آموزشی بیشتر شود، حضرت آقا هم این همه پیشنهاد دارند برای اینکه کیفیت آموزشی بیشتر شود، اینکه کیفیت آموزشی مان باید بهتر شود، اینکه مدارس مان کیفیت لازم را ندارند، به این‌ها ما هم انتقاد داریم، یکی از کسانی که طرح در مدرسه دارد خود بنده هستم. من هم که الان در مدارس که در مسجد می‌خورد عموماً طراحش هستم، ما مدارس الان را اصلاً قبول نداریم چون کیفیت لازم را ندارد، این فقط مال اینجا نیست مال همه ی دنیا، من مطالعه تخصصی داشتم پیرامون مدارس دنیا، از هلند تا بقیه مدارس، ژاپن و آمریکا آنها هم کیفیت ندارد.

نمونه هایی از ایران عرض می‌کنم:

بنده مشاور عالی آموزش و پرورش بودم، سیستم آموزش و پرورش دست خودم هست، الان یک دانش آموز از اول راهنمایی تا دانشگاه، هر سال زبان انگلیسی دارد که اگر نگاه کنید این حداقل (دانشگاه را حساب نمی‌کنیم) ۶۰۰ ساعت زبان انگلیسی دارد، چند تا دیپلمه سراغ دارید که زبان انگلیسی بتواند صحبت کند؟ اما همین دانش آموز کلاس زبان می‌رود ۱۰ ترم هر ترم ۱۰ جلسه، می‌شود ۱۰۰ ساعت، مثل بلبل زبان انگلیسی صحبت می‌کند، با ۷۰۰ ساعت نتوانست با ۱۰۰ ساعت توانست، پس معلوم می‌شود نظام آموزشی کارآمد نیست.

قرآن، از کلاس اول دبستان قرآن دارد تا پایان دبیرستان، آن عربی دارد هر سال همین است، این پسر یا دختر چند صد ساعت در کلاس قرآن شرکت داشته، چند تا از دانش آموزان ما وقتی به دیپلم می‌رسند بدون غلط قرآن می‌خوانند، حالا همین دانش آموز ۳۰ شب مسجد محله می‌رود، در ماه رمضان می‌تواند قرآن بخواند، با ۳۰ ساعت می‌تواند بخواند با ۲۰۰۰ ساعت نمی‌تواند بخواند می‌شود گفت که کارآمد نیست، حالا این جدای از شیمی و فیزیک و کارهای عملی و ... اینها سر جای خود، تمام دنیا هم همینطوری است.

وظیفه‌ی ما

بله؛ وظیفه ی ماها در گام دوم «کیفیت بخشی» است، یعنی اکنون معلمان باید کیفیت بخشی کنند، حالا چطوری کیفیت بخشی شود که من پیشنهادهای دارم که مفصل است، و الان جای بررسی آن نیست.

ژاپن در مقایسه با ایران فناور محور هستند، یعنی شما می‌بینید که ما ثبت اختراعاتی داریم که مربوط به دبستان‌های آنهاست، آنها ماشین حساب تولید می‌کنند، اینها درست است، اما بنده می‌خواهم بگویم این‌ها از چه وقت علم و آموزش را شروع کردند و چند ساله به اینجا رسیده اند؟ ما چند ساله به اینجا رسیده ایم؟

باز هم البته در همان نظام آموزشی آن‌ها کلی انتقاد است، همین الان معلمان و اساتید دانشگاه‌شان به نظام آموزشی انتقاد دارند! می‌گویند این نظام دانش آموز را خسته بار می‌آورد، ذهنش را خسته می‌کند، به خاطر اینکه زیادی فناور محور شده اند، این‌ها به مرور زمان این ایرادات را دارند، ما الان نخواستیم حتی خودمان را با کشورهای دیگر مقایسه کنیم، ما می‌گوییم که ما به سمت فناوری و پژوهش محور خیلی پیشرفت داشته ایم، دبیرستان‌های ما واقعا چندساله که به سمت کیفیت رفته، دانشگاه‌ها رو به ارتقاء کیفی اند، وقتی دانشگاه کیفیت پیدا کند، نظام آموزش و پرورش ما کیفیت پیدا می‌کند، فردا دانشجو تبدیل به استاد شده و کم کم در این چرخه ان شالله ما مثلا تا ۱۵ سال آینده، یک کیفیت شدیدی خواهیم دید.

بهداشت و سلامت

پوشش بیمه

ما جزء بالاترین پوشش‌های بیمه‌ی دنیا هستیم، ببینید رنگ ما را: [توضیح تصویر] اکنون با همین شرایط فعلی، ایران بالاترین پوشش بیمه‌ی خدمات درمانی را دارد، از آمریکا و روسیه و امثال این کشورها پوشش بیمه‌ی ما بیشتر است، رنگ ما تقریبا می‌شود بین ۸۰ تا ۹۰ یا ۹۰ تا ۱۰۰ است. این هم بعد از بیمه پوشش سلامت است، از لحاظ درصد کمکی هم که می‌شود واقعا کمک زیادی می‌شود یعنی درصدی که بیمه پرداخت می‌کند بالای ۸۰٪ درصد بیمه پرداختی است در بیمارستان‌های دولتی.

سؤال یکی از دانشجویان: من خودم که در بیمارستان هستم می‌خواهم عرض کنم، بیمه سلامت را بالغ بر ۹۰٪ بیمارستان‌ها قبول ندارند. پاسخ استاد: نه این بیمه‌ی جدید است، آن بیمه‌ی سلامت رفت، شد بیمه‌ی سلامت ایرانیان.

همه جا همین است، آن موقع باید می‌رفتید ۱۰۰۰ تومان می‌دادید، الان باید ۲۷۰ هزار تومان بدهید. من خودم دقیقا دو هفته پیش بچه ام در بیمارستان بستری شده بود، بنده بیمه‌ی سلامت ایرانیان را دارم، می‌دانم بیمه چطوری است، واقعا بیمه خوب کمک می‌کند، یعنی تختی که بیمارستان امام رضا علیه السلام پارسال شبی ۸۰۰ هزار تومان بود، ما ۸۰ هزار تومان می‌دادیم، بیمه سلامت ایرانیان بود، دقیقا همین بیمه‌ی ای که مردم بیمه می‌کنند همین بیمه بود، ولی در دنیا درصدها فرق می‌کند.

مثلا در آمریکا بحث کف بیمه‌ی خویش فرما که خودشان می‌روند مثل بیمه‌ی ایرانیان ما هست، یعنی باید یک پولی بدهند، آنجا حدود ۵۰٪ درصد پول تخت و بیمارستان را می‌دهند، در ایران حدود ۸۰٪ درصد را، از لحاظ کیفیت

مناسبی است. این دولت (خیلی وارد دولت‌ها نمی‌شوم) حقیقتاً کار بزرگی که انجام داد همین بیمه اش بود، شما ۱۰۰۰ تومان می‌دادید بیمه می‌شدید ۸۰٪ خدمات را می‌داد.

صحبت یکی از حاضرین: بیمه تکمیلی هم واقعا خیلی خوب نبوده است.

پاسخ استاد: ما بیمه ای برای کف جامعه می‌گوییم اینکه بیمه ی طلایی و غیره را کار نداریم، همین بیمه ای که برای مستضعفین هست، عموم جامعه که بیمه ی تکمیلی و امثال آن را ندارند.

از آن طرف دولت آمد و یک کار خیلی ظالمانه ای انجام داد این بود: آمد این بیمه‌ی ایرانیان را حذف کرد، مردم اعتراض کردند، گفت: نه سرجاش بیایید، اما دوتا کارکرد، گفت: اگر بچه‌ی جدید بیاورید (آن‌هم در دورانی که آقا می‌فرمایند فرزند بیاورید، به خاطر تحدید نسل، اینها گفتند اگر فرزند جدیدی بیاورید) بیمه‌ی قبلی شما از بین می‌رود و باید بیمه‌ی جدید بشوید، بیمه جدید حدود ۲۵۰ تومان هر نفری است، دوم: آنهایی که بچه نیاوردند، آن بیمه ی ایرانیان فقط در چند بیمارستان قبول است، آن‌هم کف بیمه را به شما می‌دهند. این دولت به مستضعفین واقعا ظلم کرد، حالا من اصلا نمی‌خواهم وارد این چیزها بشوم چون ما داریم سیر ۴۰ ساله را بیان می‌کنیم، که به صورت کلی به چه حد رسیده ایم.

رفته بودیم جلسه‌ی در جمع اساتید دانشگاه، که اساتید دانشگاه نمی‌گذاشتند من صحبت کنم، حالا اساتید بودند و بزرگان، همان اول یک نفرشان یک جمله‌ی خیلی توهین آمیز بود گفت: گفت حاج آقا اگر ما انتقادی از شما کردیم ناراحت نشوید، اینجا فضای علمی دانشگاه است، مثل حوزه ی علمیه نیست، من هم چیزی نگفتم، گفتم باشه، گفتم: اساتید شما که الحمدالله تسلطتان به همه چیز بالاست بیاید کمی آسیب شناسی بدی‌ها را کنیم، خوبی‌ها را که می‌دانیم، چرا ما درکشورمان سونامی سرطان داریم؟ همه دارند سرطان می‌گیرند، یک استاد دانشگاهی گفت معلوم است این پارازیت هایی که سپاه می‌فرستد رو ماهواره‌ها، همه سرطان گرفتند، یکی گفت بنزین بی کیفیت، بعد من به یک نفر دیگر گفتم شما چرا آمار خودکشی تون بالاترینه؟ معلوم است اختلاس‌هایی که می‌شود مردم از زندگی نا امید می‌شوند.

بعد بنده رفتم سایت دلبلیو اچ ا (WHO) هم آمار سرطان را آوردم هم آمار خودکشی، این آمار سرطان دنیاست، ایران جزء پایین ترین حد آمار سرطان دنیاست، از همین جا ببینید آمریکا، دانمارک، آلمان، فرانسه، کره، قسمت های مختلف اروپا، رژیم غاصب صهیونیستی میانگین جان ایران، ایران جزء پایین ترین آمار سرطان دنیا را دارد، کمتر از ۴ دهم درصد، البته بزرگواران! رشد ما رشد خوبی نیست، مواظب این ترا ریخته ها و پالم و آلودگی هوا و اینترنت و وای فای (Wi-Fi) و سوء تغذیه باشید، این چیزها را مواظب نیستیم، یک دفعه نصف مردم کبد چرب پیدا می‌کنند، این موارد را که باید مواظب باشیم، مشکل قلبی، مشکلات دیگه ای که پزشکان باید به من و شما بگویند.

چیزهای ساده را دقت نمی‌کنیم بعد می‌بینیم آمار سرطان بالا می‌رود، اینها را که باید مواظب باشیم آمار بالا نرود.

مرگ بر اثر سوء تغذیه

ما در گذشته بالاتر از آمریکا بودیم، تعداد مرگمان از هر ۱۰۰ هزار نفر ۲ نفر، الان از هر ۱۰۰ هزار نفر نیم نفر آمریکا همان خط خودش را دارد، اما ما بالاتر از آمریکا بودیم، اکنون آمدم پایین تر.

مرگ و میر بر اثر سکنه ی مغزی

ما پایین تر از میانگین جهانی هستیم، نگفتیم وضعمان خیلی خوب است. البته متاسفانه آمار سکنه ی مغزی در کشور خیلی خوب نیست اما حالا پایین تر از میانگین آمار جهانی هست.

مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال

میانگین کجاست؟ ما چطوری توانستیم کاهش دهیم؟

از هر ۱۰۰۰ نفر ما یک دورانی تقریباً ۱۹۰ کودکمان زیر ۵ سال از بین می‌رفتند، قبل از انقلاب سال ۱۹۷۰، تقریباً همان حدودها است. این شاخصه فوق العاده مهم است. الان از هر ۱۰۰۰ نفر رسیده به کمتر از ۲۰ نفر. اینها کودکان زیر ۵ سال هستند، که نشان می‌دهد بهداشت‌مان و مراقب‌های بهداشتی‌مان خیلی پیشرفت کرده است، این آمار هم آمار بانک جهانی است.

تعداد پزشکان به ازای هر ۱۰۰۰ نفر

یک انتقاد ما به وزارت بهداشت است، رتبه‌ی ما در دنیا رتبه خوبی نیست.

این جریان پزشکی ما، تعداد پزشک به ازای هر ۱۰۰۰ نفر خوب نیست، اما به هر حال، ما نسبت به قبل از انقلاب خیلی پیشرفت کرده ایم. الان در کشورهای دیگر به ازای هر ۱۰۰۰ نفر، مرسوم و میانگین ۸ پزشک است، ولی ما الان یک و نیم نفر پزشک داریم و این ایراد وزارت بهداشت است که این انتقاد به وزارت بهداشت در این زمینه زیاد است که مقداری فضا را می‌بندد که سود پزشکان بیشتر بشود متاسفانه، که الان می‌بینید یک پزشک در روز ۵۰ تا گاهی وقتها بیشتر ویزیت می‌کند خب چه خبر است؟ تو دنیا چنین چیزی نیست.

اگر ما می‌گوییم دنیا شاخصه‌هایش خوب است این را هم باید رعایت کنیم، ورودی دانشگاه پزشکی‌مان باید بیشتر شود تا تعداد پزشکان بیشتر شود. می‌گویند این کار را خود پزشکان و وزارت بهداشت انجام نمی‌دهند تا سود پزشکان بیشتر شود، چیزهایی هست که می‌گویند، حالا من هدفشان را کار ندارم، ولی یک انتقادی که ما کلاً به وزارت بهداشت داریم در تعداد پزشکان است.

حالا گفتگوی ما درباره دستاوردها است که نسبت به قبل از انقلاب خیلی پیشرفت کردیم، هم کیفیت، هم کمیت و تعداد، واقعا پزشکی‌مان رشد داشته است.

امید به زندگی

قبل از انقلاب پایین تر از میانگین جهانی بودیم، ما پایین تر از میانگین جهانی بودیم. الان بالاتر از میانگین جهانی هستیم، سازمان ملل پیش بینی اش این است که ایران، نه تنها تا سال ۲۰۹۹ بالاتر از میانگین جهانی است، بلکه فاصله‌ی خود را بیشتر می‌کند. رنگ را در تصویر ببینید: حالا دیگر جزء کشورهای بالا حساب می‌شویم، خیلی محدود است، کشورهای

که از ما بالاتر باشند مثلا شما می‌بینید استرالیا، کانادا و کشور اسکانندیناوی بخشی از اروپا، اینها از ما بالاتر هستند، فاصله‌ها خیلی به هم نزدیک است.

فاضلاب بهبود یافته

در فاضلاب بهبود یافته هم که چقدر پیشرفت داشته ایم.

دست‌رسی به برق و آب آشامیدنی

الان در دنیا میانگین اینجاست؛ یعنی حدود ۸۷٪ مردم دنیا به برق دسترسی دارند، ما چند درصد است؟ مردم ما ۱۰۰٪ به برق دسترسی دارند، آمار بانک جهانی است.

حدود ۷۵٪ روستاهای دنیا برق دارند، در ایران تقریباً ۱۰۰٪ روستاها برق دارند. در صورتی که وضع برق قبل از انقلاب ۱۶٪ در دنیا بوده است و در ایران ۱۶٪ مردم به برق دسترسی داشته بودند در صورتی که در همان دوران میانگین دنیا بالاتر از ما بوده، حالا ما رسیدیم ۱۰۰٪، میانگین دنیا پایین تر از ماست.

این هم آب آشامیدنی سالم که تقریباً ۹۰٪ مردم ما به آب آشامیدنی سالم دسترسی دارند. آبی که قابل شرب است، اینکه شما بگویید در آن آب چی ریختند و چطوری ریختند ... دیگه آب است، آب ۷ بار جوشیده شده را که برای کسی نمی‌برند. بله؛ برخی جاها آب شرب لوله کشی ندارند مثل قم، الان خیلی بهتر شده اما باز هم یک مقداری شور است، [اما آب شرب را در دسترس آن‌ها رسانده شده است] الانما به هسته ای دست پیدا کردیم و آب شیرین کن داریم، یعنی می‌توانیم آب شیرین کن هسته ای داشته باشیم، ولی قبلاً چقدر هزینه می‌کردیم که آب شیرین شود؟ بعد آدم با آن دوش بگیرد، ماشینش را بگیرد، چه کاری است؟ که همان مناطق هم رو به بهبود است.

عدالت می‌گفتیم، به مهمترین شاخصه ی عدالت رسیدیم.

این را دقت بفرمایید که در جاهای مختلف باید بحث کنیم، ان شاء الله.